

Lausuntopyyntökysely

stm.fi

TAUSTATIEDOT

Vastaaajatahon virallinen nimi **Satakunnan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä**

Vastauksen kirjanneen henkilön nimi **hallintosihteeri Sari Vainio**

Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot **sairaanhoitopiirin johtaja Ahti Pisto, p. 044-707 7780**

Lausuntopyyntöä käsittelevä päivämäärä toimielimessä **yhtymähallitus 25.1.2016**

Toimielimen nimi

Onko vastaaja*

kunta

sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä tai yhteistoiminta-alue **X**

maakunnan liitto

muu kuntayhtymä tai kuntien yhteistoimintaelin

valtion viranomaisen

järjestö

joku muu

Kysymykset

1. Hallituksen aluejakolinjauksen mukaan perustettavat itsehallintoalueet muodostetaan maakuntajoon pohjalta. Onko nykyinen maakuntajako oikea peruste itsehallintoalueiden muodostamiselle?

Kyllä **X**

Ei

Ei kantaa

2. Voitte perustella edellistä vastaustanne.

Satakunnan maakunta on sopivan kokoinen ja myös yhdyskunta- ja elinkeinorakenteensa ansiosta kantokyvyiltään riittävä (esim. alue BKT:n taso) tuottamaan väestön tarvitsemat palvelut kattavasti ja tehokkaasti. Maakunta myös säilyy nykyennusteiden mukaan myös pitkälle tulevaisuuteen väestömäärältään maamme seitsemänneksi suurimpana. Satakunnan aluetalous on kohtalaisen hyvässä iskussa, sillä Satakunnan henkeä kohden laskettu bruttokansantuote on tällä hetkellä maakuntien kuudenneksi suurin.

Alueen vienti on viidenneksi korkein maakunnista ja BKT:hen suhteutettuna noin puolitoistakertainen maan keskitasoon verrattuna.

Maakunnan teollisuuden vienti on kehittynyt valtakunnan keskimääräistä suotuisammin viime vuosina etenkin teknologiateollisuudessa. Siten maallemme elintärkeässä ulkomaankaupassa Satakunnan asema on selvästi asukasluokuaan merkittävämpi. Tämä on osaksi seurausta vahvasta (teollisuuden osuus BKT:stä maan toiseksi korkein) ja monipuolisesta teollisesta rakenteesta, joka on kestänyt suhteellisen hyvin viimeaikaisia suhdannevaihteluita. Satakunnan osuus maamme BKT:stä onkin kasvanut menneinä vuosina. Teollisuustyöpaikkojen väheneminenkin on ollut maamme pienimpiä.

Satakunta on merkittävä energiutuottajamaakunta koko Suomelle

Paras tae julkisten palveluiden tehokkaalle järjestämiselle on päätöksenteon säilyttäminen lähellä, omassa maakunnassa ja maakunnan omassa päätöksenteossa.

3. Tämä kysymys vain kuntien valtuustoille: Hallituksen aluejakolinjauksen mukaan perustettavat itsehallintoalueet muodostetaan maakuntajaon pohjalta. Minkä nykyisen maakunnan pohjalta muodostettavaan itsehallintoalueeseen kuntanne katsoo perustelluksi kuulua? (liite: Manner-Suomen maakunnat)

Etelä-Karjala

Etelä-Pohjanmaa

Etelä-Savo

Kainuu

Kanta-Häme

Keski-Pohjanmaa

Keski-Suomi

Kymenlaakso

Lappi

Pirkanmaa

Pohjanmaa

Pohjois-Karjala

Pohjois-Pohjanmaa

Pohjois-Savo

Päijät-Häme

Satakunta

Uusimaa

Varsinais-Suomi

4. Voitte perustella edellistä vastaustanne.

5. Itsehallintoalueet järjestävät sote-palvelut joko yksin tai lailla säädettyjen kolmen itsehallintoalueen täytyy järjestää palvelut yhdessä sopimalla toisen itsehallintoalueen kanssa. Sosiaali- ja terveydenhuollossa on jatkossa maassa 15 selkeää alueellista kokonaisuutta, joilla sote-palvelut järjestetään. Miten arvioitte tehtyä ratkaisua?

Ratkaisu on Satakunnan näkökulmasta hyvä. Se mahdollistaa toimivan erikoissairaanhoidon ja perustason sosiaali- ja terveyspalvelujen kokonaisuuden kehittämisen myös jatkossa.

Lähtökohtana tulee olla, että Satakunta on yksi 15 sote-alueesta ja yksi kahdestatoista ns. laajan päivystyksen sairaalan toiminta-alueista.

Satakunnan väkiluku pysyy melko vakaana vuoteen 2040 asti Tilastokeskuksen tuoreimman, vuoden 2015 syksyllä julkaistun ennusteen mukaan. Väkiluku laskee vain vähän, nelisen prosenttia. Maakunta myös säilyy koko ajanjakson maamme seitsemänneksi suurimpana.

Väestöllisen huoltosuhteen heikkeneminen pysähtyy ennusteajanjakson loppupuolella, jolloin myös Satakunnan suhteellinen asema muihin maakuntiin verrattuna kohenee selvästi. Tällä hetkellä väestöllinen huoltosuhde on neljänneksi heikoin maakunnista, mutta kohoaa jo runsaan

kymmenen vuoden kuluttua keskitason tuntumaan pysyen siinä ainakin vuoteen 2040 asti. Taloudellinen huoltosuhte on sen sijaan jo tällä hetkellä maakuntien keskitasoa parempi mm. olosuhteisiin nähden myönteisen työllisyyskehityksen seurauksena. Kuntatalouden tunnusluvut ovat myös suurelta osin kunnossa, eli ne ovat valtaosin maakuntien keskitasoa parempia. Asukasta kohden laskettu lainakanta on matalin maakunnistamme. Yleinen palvelujen saavutettavuus ja kattavuus ovat lisäksi hyvät osin selvästi koko maan keskiarvoa suuremman väestötiheyden ja kuntien välisten suhteellisen lyhyiden etäisyyksien ansiosta. Myös pendelöinti tapahtuu valtaosin maakunnan sisällä, koska satakuntalaisista työllisistä 93 % työskentelee maakunnassa.

6. Minkä kriteerien perusteella tulisi päättää siitä, mitkä kolme itsehallintoaluetta järjestävät sosiaali- ja terveyspalvelut muiden itsehallintoalueiden kanssa? Voit valita yhden tai useampia.

Väestömäärä ja sen ennustettu kehitys **X**

Huoltosuhte ja sen ennustettu kehitys **X**

Taloudelliset edellytykset **X**

Mahdollisuudet varmistaa yhdenvertainen sosiaali- ja terveyspalveluiden saatavuus **X**

Mahdollisuudet varmistaa kattava sosiaali- ja terveyspalveluiden saatavuus

Mahdollisuudet suunnitella ja toteuttaa toimiva palveluverkko

Mahdollisuudet toteuttaa kustannustehokas tuotantorakenne

Kielelliset erityispiirteet **X**

Maakuntien välinen luontainen yhteistyö ja työssäkäynti- tai asiointisuunnat **X**

Jokin muu, mikä?

7. Kaikki itsehallintoalueet tulevat tarvitsemaan yhteistyökumppaneita palveluiden järjestämisessä. Mikä tai mitkä ovat alueellenne luontaiset yhteistyösuunnat?

Sotessa

Satakunta on tehnyt perinteisesti hyvää yhteistyö Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin TYKS:n kanssa. Edelleen on syytä kehittää yhteistyötä erityisesti tulevien Varsinais-Suomen, Pohjanmaan ja Pirkanmaan sote-alueiden kanssa.

8. Jos se itsehallintoalue, johon katsotte kuntanne kuuluvan, osoittautuu myöhemmin tehtävän päätöksen johdosta sellaiseksi itsehallintoalueeksi, joka ei vastaa itsenäisesti sote-palvelujen järjestämisestä, onko sillä vaikutusta kunnan kantaan siitä, mihin itsehallintoalueeseen kunnan tulisi kuulua?

Kyllä

Ei **X**

Ei kantaa

9. Voitte perustella edellistä vastaustanne.

10. Hallituksen linjauksen mukaan itsehallintoalueille osoitetaan sosiaali- ja terveydenhuollon lisäksi 1.1.2019 lähtien seuraavat tehtävät: pelastustoimen tehtävät, maakuntien liittojen tehtävät ja ELY-keskusten alueellisen kehittämisen tehtävät sekä lisäksi mahdollisesti ympäristöterveydenhuolto. Mitä muita tehtäviä olisi mielestänne tarkoituksenmukaista siirtää itsehallintoalueille?

Jotta itsehallintoalueilla voidaan saavuttaa aluehallinnon keventämisen, yksinkertaistamisen ja byrokratian vähentämisen tavoitteet, tehtäväkenttä tulee määritellä niin, että olemassa olevat kuntayhtymäpohjaiset rakenteet ja valtion aluehallinnon kehittämistehtävät ohjataan laajasti itsehallintoalueille huomioiden asiakaslähtöinen lähestymistapa. Itsehallintoalueet voivat sopia tehtävien hoitamisesta tarkoituksenmukaisissa kokonaisuuksissa yhteistyössä.

Vastaavasti pitää keventää kuntien ja valtion ao. hallintorakenteita.

11. Millä keinoin tulisi varmistaa itsehallintoalueiden ja kuntien yhteys hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä?

Yhteys tulee varmistaa niin, että kunnilla on riittävä rahoitus ja oikeudenmukaiset kannustimet edistää kuntalaistensa hyvinvointia ja terveyttä. Rahoituksen erillisuus voi muuten johtaa kokonaisuuden näkökulmasta tehottomuuteen ja osaoptimointiin. Ehkäisevien toimenpiteiden merkityksen tulee näkyä kustannuskehityksen hallinnassa. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen tulisi kunnissa nähdä vahvasti poikkihallinnollisena ja kuntalaisten elämänlaatua edistävänä toimintana.

Kuntien hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä ei tulisi lainsäädännöllä määritellä liian tiukasti vaan mahdollistaen joustavan toiminnan ja yhteistyön eri toimijoiden kanssa. Itsehallintoalueen tulee kuitenkin huolehtia koordinaatiosta kuntien ja sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen tuottajien välillä, jotta hyvinvoinnin ja terveydenhuollon ennaltaehkäisy on vaikuttavaa, tuloksellista ja taloudellista.

12. Vapaamuotoisia huomioita hallituksen aluelinjauksesta.

13. Vapaamuotoisia huomioita hallituksen rahoituslinjauksesta.

Rahoituskysymys (valtionosuudet ja verotukselliset ratkaisut) on ratkaisevassa asemassa itsehallintouudistuksen onnistuneessa toteuttamisessa. Maan eri osien kehityserot (mm. väestörakenne, etäisyydet, sairastavuus ja palveluntarve) on huomioitava valtion rahoitusjärjestelmän puolella toimivan tulon-tasausjärjestelmän avulla, joka ei kuitenkaan saa poistaa kannustetta palveluiden tehokkaalle tuotannolle. Rahoitusratkaisu ei saa vaarantaa tai vesittää itsehallinnon demokraattista pohjaa ja sen on myös palkittava tehokkuudesta ja tuottavuudesta.

Itsehallinnon perusta muodostuu siitä, että alueilla on oltava mahdollisuus päättää tulojen ja menojen rakenteesta ja määrästä itsenäisesti